

Мінекономрозвитку надало роз'яснення щодо визначення замовників у розумінні Закону про особливості

23 травня 2013 року Мінекономрозвитку України було оприлюднено офіційне роз'яснення (№ 3302-05/16628-03 від 23.05.2014), яким підприємства зобов'язані керуватися для правильного визначення того, чи підпадає певний суб'єкт господарської діяльності під дію Закону України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» (далі — Закон про особливості) та чи є таке підприємство замовником у визначенні законів, що стосуються сфери здійснення державних закупівель. Незважаючи на тривалий час підготовки такого роз'яснення уповноваженими особами МЕРТУ, варто згадати відомий вислів «Краще пізно, ніж ніколи», а тому давайте разом ознайомимося з його повним текстом

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства,
установи, організації та інші суб'єкти сфери державних закупівель
РОЗ'ЯСНЕННЯ

У зв'язку із набранням чинності 20.04.2014 Закону України «Про здійснення державних закупівель» від 10.04.2014 № 1197-VII (далі — Закон), яким внесено зміни до Закону України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» (далі — Закон про особливості), Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі — Мінекономрозвитку), як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних закупівель, повідомляє. Визначення поняття «замовники» наведене в пункті 9 частини першої статті 1 Закону. Так, до замовників також належать замовники, визначені в пункті 1 частини першої статті 1 Закону про особливості. Закон про особливості встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності, визначених цим Законом. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону про особливості замовники: юридичні особи, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених статтею 2 цього Закону; суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у будь-якій із сфер, визначених

статтю 2 цього Закону, та відповідають хоча б одній з таких ознак: органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування належить частка у статутному капіталі суб'єкта господарювання в розмірі більш ніж 50 відсотків або такі органи володіють більшістю голосів у вищому органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу чи наглядової ради суб'єкта господарювання; наявність спеціальних або ексклюзивних прав.

Визначення поняття «спеціальні або ексклюзивні права» наведено в пункті 2 частини першої статті 1

Закону про особливості.

Так, спеціальні або ексклюзивні права — права, надані в межах повноважень органом державної влади або органом місцевого самоврядування на підставі будь-якого нормативно-правового акта та/або акт

індивідуальної дії, які обмежують провадження діяльності у сферах, визначених цим Законом, однією чи кількома особами, що істотно впливає на здатність інших осіб провадити діяльність у зазначених сферах.

Особливості віднесення зазначених актів до таких, що передбачають наявність спеціальних або ексклюзивних прав, установлюються Кабінетом Міністрів України.

Разом з тим слід зазначити, що змінами, внесеними до Закону про особливості, знижені вартісні межі

для закупівель товарів, робіт і послуг, які здійснюються за рахунок власних коштів замовниками у розумінні цього Закону. Згідно з частиною третьою статті 2 Закону про особливості, його дія поширюється на

закупівлі замовниками товарів, робіт і послуг для здійснення ними діяльності у сферах, визначених статтею

2 цього Закону, які:

повністю або частково здійснюються за рахунок бюджетних коштів за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень, а робіт — дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень;

здійснюються за рахунок власних коштів за умови, що вартість закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 1 мільйон гривень, а робіт — 5 мільйонів гривень.

При цьому відповідно до пункту 11 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України бюджетні кошти (кошти бюджету) — належні відповідно до законодавства надходження бюджету та витрати бюджету.

Замовники здійснюють закупівлі відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель»

з урахуванням особливостей, визначених цим Законом (частина друга статті 2 Закону про особливості).

Частиною першою статті 4 Закону про особливості встановлено перелік випадків, у яких

замовник здійснює закупівлі без застосування процедур закупівель, передбачених Законом та Законом про особливості.

Крім того, згідно з частиною другою статті 3 Закону про особливості, замовник зобов'язаний за результатами здійснення закупівель, передбачених частиною першою статті 4 цього Закону, оприлюднити на веб-порталі Уповноваженого органу (безоплатно) звіт про результати здійснення закупівель протягом трьох робочих днів з дня його затвердження.

Звіт за результатами здійснення закупівель, передбачених частиною першою статті 4, затверджується

замовником раз на квартал не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним періодом. Форма річного плану закупівель та форма звіту про результати здійснення закупівель, передбачених

частиною першою статті 4 цього Закону, затверджуються Уповноваженим органом з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Таким чином, суб'єкти, які є замовниками у розумінні Закону про особливості, здійснюють закупівлі

товарів, робіт і послуг за рахунок бюджетних та власних коштів відповідно до Закону про особливості,

керуючись вартісними межами, визначеними цим Законом.

Водночас звертаємо увагу замовників у розумінні Закону про особливості, що на відміну від Закону,

який встановлює вартісні межі предмета закупівель без урахування податку на додану вартість, Закон про

особливості встановлює вартість закупівлі товарів, робіт і послуг в цілому. Тобто вартістю закупівлі є сума

з урахуванням податків та обов'язкових платежів, яку фактично планує витратити замовник у розумінні

Закону про особливості.

Заступник директора департаменту
державних закупівель та державного замовлення

Лілія ДУДНИК

Проаналізувавши текст даного роз'яснення, необхідно зазначити, що навіть якщо підприємство

не підпадає під визначення поняття «замовники», надане пунктом 9 частини 1 статті 1 Закону України «Про здійснення державних закупівель» (далі — Закон про держзакупівлі), тобто здійснює діяльність

на промисловій чи комерційній основі та/або не підпадає під одну із ознак, перелічених у даному пункті, проте відноситься до визначення, викладеного в пункті 1 частини першої статті 1 Закону про особливості, то такі учасники зобов'язані здійснювати процедури закупівель у порядку, установленому частиною 1 статті 1 Закону про особливості. Варто відзначити, що зміст роз'яснення ще раз підкреслює, що Закон про особливості не встановлює окремого порядку здійснення процедур закупівель за державні або власні кошти, а лише встановлює певні особливості проведення торгів на підставі Закону про держзакупівлі № 1197-VII.

Що ж до вичерпності наданого роз'яснення, то такий акт має загальнозастосовчий характер, а тому у випадку виникнення сумнівів щодо необхідності застосування Закону про особливості кожен суб'єкт господарювання має право звернутися до Мінекономрозвитку України з метою отримати деталізоване роз'яснення індивідуальної дії, при цьому запит про надання роз'яснення має вміщувати якомога більше деталей про ваше підприємство, у тому числі порядок фінансування на конкретний перелік закупівель та відомості про засновника та/або учасників, а також направленість діяльності вашого підприємства